

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
Терлиг-Хаинская средняя общеобразовательная школа
Муниципального района «Кызылский кожуун» Республики Тыва

РАССМОТРЕНО
на заседании ШУМО
Ч. /Чадамба С.В./
Протокол № 1
от «31» августа 2024 г.

СОГЛАСОВАНО
Заместитель директора по УВР:
В.В. Ондуун /Ондуун В.В./
от «31» августа 2024 г.

УТВЕРЖДЕНО
Директор: Д.Д. Салчак /Салчак Д.Д./
Приказ № 178/д
от «31» августа 2024 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
Учебного предмета «Ужуглел»
для обучающихся 1 класса

Составила:
Сотнам Айлана Федоровна
учитель начальных классов

с. Терлиг-Хая, 2024г.

Ооредилге материалынын планнаашкыны

№ п/п	Кичээлдин темазы	Шагы	Кичээлдин кол утказынын кезээ	Оореникчилернин кичээлге белеткелинге кол негелделер	Кичээлдин немелде кезээнин утказы	Кичээлдин хевири	Ай хүн	
							план	факт
1	Сентябрь 1 – бүгү чоннуң Билиг байырлалы болгаш чаа ооредилге чылынынын эгези. Аас болгаш бижимел чугаа	1	Уруглар «үжүглел» ному-биле, башкызы-биле таныжар. Чугаа деп чул деп билигни билиндирер	Класс-биле таныжылга, шүлүктү шээжилээр. «Сюжеттиг чурук» дузазы-биле харылзаалыг чугаа тургузар.	Буратинога дузалажыр Чурук-биле ажыл.	Чугаа сайзырадылгазы Чугаа сайзырадылгазы		
2	Домак.Сос.Слог	1	Домак деп чул билиндирер.	Сюжеттиг чурук-биле харылзаалыг чугаа.	Домактарга схемалар тургузар.	Чугаа сайзырадылгазы		
3	Чугаа уннери.	1	Сос деп чул билиндирер.	Сюжеттиг чурук-биле харылзаалыг чугаа.	Домакты сөстөргө чарып ооренир.	Чугаа сайзырадылгазы		
4	Ажык болгаш ажык эвес уннер.	1	Слог деп чул билиндирер.	Сюжеттиг чурук-биле харылзаалыг чугаа.	Домакты сөстөргө чарар, сөстү слогтарга чарар.	Чугаа сайзырадылгазы		
5	А,а.	1	Үн деп чул билиндирер.	Сюжеттиг чурук-биле харылзаалыг чугаа.	Янзы-бүрү үннер тывар.	Чугаа сайзырадылгазы		
6	Л,л.	1	Ажык болгаш ажык эвес уннер-биле таныжар.	Сюжеттиг чурук-биле харылзаалыг чугаа.	Ажык-болгаш ажык эвес үннерни ылгап өоренир.	Чугаа сайзырадылгазы		
7	О,о.	2	А деп үннүн үжүү-биле таныжар	А,а деп үжүктү номчуур, бижиир. Ажык үжүктү сөстен ылгап үндүрер.	А деп үжүк кирген сөстөр тывар. Сөстөргө оюн.	Чаа тема өоредири.		
8	М,м.	2	Л деп үн, үжүүн өоренир.	Ажык болгаш ажык эвес үннерни ылгап өоренири. Парламал	Домактар схемазы-биле ажыл. Көк болгаш кызыл	Чаа тема өоредири.		

				болгаш бижимел үжүктөр-биле таныжар. Башкынын таныштырган слогтарын, сөстөрүн номчуп өөренир.	төгерикилернин дузазы-биле үннерин демдеглээри.			
9	С,с.	2	О деп үннун үжүүн өөренир.	О,о деп үжүктү номчуур, бижири. Узун, кыска слоктар тургузар.	Оюн «Дириг үжүктөр».	Чаа тема өөредир.		
10	Н,н.	2	М деп үн, оон үжүүн өөренир.	М, м деп үжүктөрн номчуп, бижири өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Оюн «үжүктөрн шын сал». Сюжеттиг чурук- биле ажил.	Чаа тема өөредир.		
11	Ч,ч.	2	С деп үн, оон үжүүн өөренир.	С,с деп үжүктөрн номчуп, бижири өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	С деп үжүктүн графиктиг анализин кылыр. Касса-биле ажил.	Чаа тема өөредир.		
12	У,у.	2	Н деп үн, оон үжүүн өөренир.	Н,н деп үжүктөрн номчуп, бижири өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Оюн «Аскан үжүктөр». Чаан дугайында беседа. Ужүктөр кожаазы- биле ажил.	Чаа тема өөредир.		
13	Ы,ы.	2	Ч деп үн, оон үжүүн өөренир.	Н,н деп үжүктөрн номчуп, бижири өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Сөс тургузары. Номчулга, бижилге.	Чаа тема өөредир.		
14	Р,р.	1	Тоолдун утказы- биле таныштырар.	Чурук ёзугаар тоолду чугаалаары. Чугаа сайзырадыр.	Тоолдун утказын долу дамчыдар.	Чугаа сайзырадылгазы.		

15	Ү,ү	2	У деп үн, оон үжүүн өөренир.	У,у деп үжүктөрнү номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар	Схемалар-биле ажыл. Ужүктөр кожаазы-биле ажыл.	Чаа өөредири.	тема		
16	И,и.	2	Ы деп үн, оон үжүүн өөренир.	Ы,ы деп үжүктөрнү номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Схемалар-биле ажыл. Ужүктөр кожаазы-биле ажыл.	Чаа өөредири.	тема		
17	Э,э.	2	Р деп үн, оон үжүүн өөренир.	Р,р деп үжүктөрнү номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Ун адаарынга мергежилгелер. Номчулга, бижилге.	Чаа өөредири.	тема		
18	Кыска е.	2	Ү деп үн, оон үжүүн өөренир.	Ү,ү деп үжүктөрнү номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Оюн «Чаштынган үжүк».	Чаа өөредири.	тема		
19	Э,ээ,е кирген сөстөрнү.	2	И деп үн, оон үжүүн өөренир.	И,и деп үжүктөрнү номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Төгөриктер-биле ажыл. Инек дугайында беседа. Узун, кыска слогтар тургузар.	Чаа өөредири.	тема		
20	Ш,ш.	2	Э деп үн, оон үжүүн өөренир.	Э,э деп үжүктөрнү номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Сөстөр номчулганы, домактар чогаадыры. Эмчи дугайында беседа. «Ном» деп сөзүглел-биле ажыл.	Чаа өөредири.	тема		
21	Ө,ө	2	е деп үн, оон үжүүн өөренир.	Сөстүн ортузунга болгаш сөөлүнгө чоруур е деп үжүктүн бижилгези, номчулганы.	Дедир э болгаш кыска е деп үжүктөрнүн бижилгезин	Чаа өөредири.	тема		

					ылгаарынга мергежилгелер.			
22	Д,д	1	Катаптаашкынга номчулга, бижилге		Дүжүрүп бижилге	Быжыглаашкын кичээл.		
23	Б,б.	2	Ш деп үн, оон үжүүн өөренир.	Ш,ш деп үжүктөрн номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Оюн «Кым хөйнү тыварыл». Шары дугайында беседа.	Чаа тема өөредири.		
24	Г,г.	2	Ө деп үн, оон үжүүн өөренир.	Ө,ө деп үжүктөрн номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Өрге дугайында беседа. Арын 51-де сөзүглел-биле болгаш чурук-биле ажыл.	Чаа тема өөредири.		
25	В,в.	1	Бирги чаданын үжүктөрн билип алганын хынаар.	Өөренип эрткен үжүктөрн шын номчуп, домактарны адап бээрге, бижип билирин чедип алыры.		Хыналда кичээл.		
26	Д, д	2	Д деп үн, оон үжүүн өөренир.	Д, д деп үжүктөрн номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Диис дугайында беседа. Арын 56-да сюжеттиг чурук- биле ажыл.	Чаа тема өөредири.		
27	Б, б	2	Б деп үн, оон үжүүн өөренир.	Б,б деп үжүктөрн номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	«Бичи Бады» деп сөзүглел-биле ажыл. Диалогту шын номчууру.	Чаа тема өөредири.		
28	Г, г	2	Г деп үн, оон үжүүн өөренир.	Г, г деп үжүктөрн номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	«Оюн «Кым Хөйнү билирил». «»Адыг оглу» деп сөзүглел-биле ажыл.	Чаа тема өөредири.		

					Шага дугайында беседа.			
29	В, в	2	В деп үн, оон үжүүн өөренир.	В, в деп үжүктөрн номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	В деп үн тыва дылга сөс ортузунга таваржыр дээрзин билиндирер. Иви дугайында беседа	Чаа тема өөредири.		
30-31	Т, т	3	Т деп үн, оон үжүүн өөренир. Номчулга, бижилге.	Т, т деп үжүктөрн номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Тара дугайында беседа. Т деп үжүктүн сөс эгезинге, ортузунга, сөөлүнге чоруурур тайылбырлар.	Чаа тема өөредири.		
32-33	К,к	3	К деп үн, оон үжүүн өөренир. Номчулга, бижилге.	К, к деп үжүктөрн номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	«Касс-биле куу» деп сөзүглел-биле ажыл.	Чаа тема өөредири.		
34	П, п	2	П деп үн, оон үжүүн өөренир. Номчулга, бижилге.	П, п деп үжүктөрн номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Пар болгаш пагалар дугайында беседа.	Чаа тема өөредири.		
35	п-б	1	П-б деп үннернин үжүктөрн ылгап өөредир.	Номчулга, бижилге.	Эжеш п-б деп үжүктөрн ылгаарынга мергежилгелер.	Чаа тема өөредири.		
36	ң	2	ң деп үн, оон үжүүн өөренир. Номчулга, бижилге.	ң деп үжүктү номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Тыва дылда бар онзагай үннерни адаарынга мергежилгелер.	Чаа тема өөредири.		
37	Х, х	2	Х деп үн, оон үжүүн өөренир.	Х,х деп үжүктөрн номчуп, бижип өөредир.	Хлебтин үнезинин дугайында беседа.	Чаа тема өөредири.		

			Номчулга, бижилге.	Артикуляциязын хайгаараар.	Чыылда полотно-биле ажыл.			
38	З, з	2	З деп үн, оон үжүүн өөренир. Номчулга, бижилге.	З, з деп үжүктөрнү номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	«Класс септелгези» деп сөзүглел-биле ажыл. Эжеш з-с деп үжүктөрнү ылгаарынга оюннар.	Чаа тема өөредири.		
39	Ж, ж	2	Ж деп үн, оон үжүүн өөренир. Номчулга, бижилге.	Ж, ж деп үжүктөрнү номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Ж деп үжүк тыва дылда чугле сөс ортузунга таваржыр, үлегерлеп алган сөстөргө сөс эгезинге, төнчүзүнге таваржырып билиндирер.	Чаа тема өөредири.		
40	й	2	й деп үн, оон үжүүн өөренир. Номчулга, бижилге.	й деп үжүктү номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Ужүктөр-кожаазы-биле ажыл. Оюн «Кичээнгейлиг бол».	Чаа тема өөредири.		
41	Катаптаашкын	1	Эжеш ажык эвес үжүктөрнү шын бижиирин, адаарын, номчуурун билип алганын хынаар.	Схемалар-карточкалар-биле ажыл.	Домактар чогаадыр. Адап бээрге, эжеш ажык эвес үжүктөрнү шын бижиир.	Хыналда кичээл.		
42	Хыналда ажыл	1	Ийиги чаданын үжүктөрүн билип алганын хынаар.	Сөстөрнү дүрүм сагып шын бижип билиринге өөредир.		Хыналда кичээл.		
43	Чугаа сайзырадылгазы	1	Уругларнын аас болгаш бижимел чугаазын өөрөнгөн үжүктөринге	Чурукка чугаа тургузуп өөренир.	План ёзугаар чугаа тургузуп өөренир, словарь курлавырын байлакшыдар.	Катаптаашкын кичээл.		

			даянып сайзырадыр.					
Үшкү чада								
44-45	ъ (кадыг демдек)	2	ъ үн илеретпес, өк- биле адаар сөстөргө бижиин билиндирер.	ъ деп үжүктү номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Тывызыктар, ребустар тывар.	Чаа тема өөредири.		
46-47	Е, е	2	Й үннүг үжүктөрни шын, адап, бижип өөредир.	Е, е деп үжүктөрни номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Ийи үн илередир. Оюн «Кажар үжүктөр». Касса-биле ажыл.	Чаа тема өөредири.		
48-49	Ё, ё	2	Й үннүг үжүктөрни шын, адап, бижип өөредир.	Ё,ё деп үжүктөрни номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Ёлка дугайында беседа. Фонетиктиг сайгарылга.	Чаа тема өөредири.		
50-51	Я, я	2	Й үннүг үжүктөрни шын, адап, бижип өөредир.	Я, я деп үжүктөрни номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Куштар болгаш уя дугайында беседа. Үн, үжүк анализи.	Чаа тема өөредири.		
52-53	Ю, ю	2	Й үннүг үжүктөрни шын, адап, бижип өөредир.	Ю,ю деп үжүктөрни номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Оюн «Кым хөй сөс тыварыл». Тывызыктарны тывары.	Чаа тема өөредири.		
54-55	Ь (чымчак демдек)	2	ъ үн илеретпес, чымчадыр адаар деп билиндирер, сөстөргө бижиин билиндирер.	ъ деп үжүктү номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	«Хоккей» деп сөзүглел-биле ажыл.	Чаа тема өөредири.		

56	Ф, ф	2	Ф деп үн, оон үжүүн өөренир. Номчулга, бижилге.	Е, е деп үжүктөрнү номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Светофор дугайында беседа. Үжүктөр кожаазы-биле ажыл.	Чаа тема өөредири.		
57-58	Ц, ц	2	Ф деп үн, оон үжүүн өөренир. Номчулга, бижилге.	Ц, ц деп үжүктөрнү номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Чингине тыва дылда ц кирген сөстөр чогуун билиндирер.	Чаа тема өөредири.		
59-60	Щ, щ	2	Ф деп үн, оон үжүүн өөренир. Номчулга, бижилге.	Щ, щ деп үжүктөрнү номчуп, бижип өөредир. Артикуляциязын хайгаараар.	Чингине тыва дылда щ кирген сөстөр чогуун билиндирер.	Чаа тема өөредири.		
61	Алфавит Э. Кечил-оол «Аалчы час»	1	Сөзүглел-биле ажыл.	Уругларнын аас чугаазын сайзырадыр.	Сөзүглелдин утказын кысказы-биле дамчыдып өөренири.	Чаа тема өөредири.		
62	С. Сарыг-оол «Алышкы бис, угбашкы бис». Домак. Сөс	1	Оөрөнгени 36 үннернин үжүктөрүн катаптаар.	Чараштыр бижилге болгаш медреселдиг аяннын номчулга.	Шүлүктөрнү аяннын номчууру.	Катаптаашкын.		
63	Баштайгы космонавт. «Куштар бистин өннүктөривис».	1	Билиг хыналдазы.	Домактарны дүрүм сагып шын бижири.		Хыналда ажыл.		
64	Л. Чадамба « Майнын бири – частын болгаш күш-ажылдын байырлалы».	1	Шүлүк-биле таныштырар, кол утказын дамчыдар. Аяннын номчулга	Уругларнын аас чугаазын сайзырадыр. Домак дугайында билиглерни быжыглаар.	Шүлүктүн утказын долу дамчыдар. Шээжилээр.	Быжыглаашкын.		

65	В.Саганоол «Майнын тос». Хыналда ажыл	1	Шүлүктү аянныг номчуур.	Найырал дугайында беседа.	Сөс схемазы, слог тургузары.	Быжыглаашкын.		
66	Үжүглелим байылыг! Чыл дургузунда ооренгенин катаптаары	1	Сөзүглелдин утказы-биле ажыл.	Баштайгы космонавт дугайында беседа.	Сөзүглелдин кыска утказын дамчыдып өөренир.	Чаа тема өөредири.		